

Ġabra tal-ġurisprudenza

Opinjoni 3/15

Opinjoni mogħtija skont l-Artikolu 218(11) TFUE

“Opinjoni mogħtija skont l-Artikolu 218(11) TFUE - Trattat ta' Marrakexx biex jiġi Ffaċilitat l-Aċċess għal Xogħlijiet Pubblikati għal Persuni Għomja, b'Diżabbiltà fil-Vista jew li b'xi mod ieħor għandhom diffikultà biex Jaqraw Materjal Stampat - Artikolu 3 TFUE - Kompetenza esterna esklużiva tal-Unjoni Ewropea - Artikolu 207 TFUE - Politika kummerċjali komuni - Aspetti kummerċjali tal-proprjetà intellettwali - Ftehim internazzjonali li jista' jolqot xi regoli komuni jew ibiddel il-kamp ta' applikazzjoni tagħhom - Direttiva 2001/29/KE - Artikolu 5(3)(b) u (4) - Eċċezzjonijiet u limitazzjonijiet favur persuni b'diżabbiltà”

Sommarju – Opinjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja (Awla Manja) tal-14 ta' Frar 2017

1. *Politika kummerċjali komuni – Ftehimiet internazzjonali – Konkluzjoni – Kompetenza tal-Unjoni – Portata – Trattat ta' Marrakexx dwar l-aċċess ta' persuni li għandhom diffikultà sabiex jaqraw għal xogħlijiet ippubblikati – Esklużjoni*

(Artikoli 3(1)(e) TFUE u 207 TFUE)

2. *Ftehimiet internazzjonali – Konkluzjoni – Kompetenza tal-Unjoni – Trattat ta' Marrakexx dwar l-aċċess ta' persuni li għandhom diffikultà sabiex jaqraw għal xogħlijiet ippubblikati – Natura esklużiva – Bażi – Impatt fuq ir-regoli previsti fid-Direttiva 2001/29*

(Artikolu 3(2) TFUE; Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2001/29, premissa 7 u Artikolu 5(3)(b) u (4))

3. *Ftehimiet internazzjonali – Konkluzjoni – Kompetenza tal-Unjoni – Natura esklużiva – Bażi – Impatt fuq ir-regoli komuni tal-Unjoni – Kriterji ta' evalwazzjoni*

(Artikolu 3(2) TFUE)

1. Il-konkluzjoni tat-Trattat ta' Marrakexx biex jiġi Ffaċilitat l-Aċċess għal Xogħlijiet Pubblikati għal Persuni Għomja, b'Diżabbiltà fil-Vista jew li b'xi mod ieħor għandhom diffikultà biex Jaqraw Materjal Stampat, ma taqax taħt il-politika kummerċjali komuni ddefinita fl-Artikolu 207 TFUE. Konsegwentement, l-Unjoni ma għandhiex kompetenza esklużiva sabiex tikkonkludi dan it-trattat abbażi tal-Artikolu 3(1)(e) TFUE.

Fil-fatt, it-Trattat ta' Marrakexx għandu essenzjalment l-iskop li jtejjeb il-kundizzjoni tal-persuni benefiċjarji billi jiffaċilita, b'diversi modi, fosthom ċirkulazzjoni ffaċilitata tal-kopji f'format aċċessibbli, l-aċċess ta' dawn il-persuni għal xogħlijiet ippubblikati. Barra minn hekk, f'dak li jirrigwarda l-kontenut ta' dan it-trattat, dan tal-aħħar jispeċifika li l-partijiet kontraenti għandhom jużaw żewġ strumenti distinti u komplementari sabiex jintlaħqu l-għanijiet tiegħu. L-ewwel nett, l-Artikolu 4(1) tal-imsemmi trattat jistabbilixxi li l-partijiet kontraenti għandhom jipprevedu eċċezzjoni jew limitazzjoni għad-drittijiet ta' riproduzzjoni, ta' distribuzzjoni u ta' tqeghid għad-dispożizzjoni

tal-pubbliku sabiex jiffacilitaw iktar it-tqegħid tal-kopji f'format aċċessibbli għad-dispożizzjoni tal-persuni benefiċjarji. It-tieni nett, l-Artikoli 5 u 6 tat-Trattat ta' Marrakexx jistabbilixxu ċerti obbligi dwar l-iskambju transkonfinali ta' kopji f'format aċċessibbli.

F'dak li jirrigwarda, fl-ewwel lok, l-armonizzazzjoni tal-eċċezzjonijiet u tal-limitazzjonijiet għad-drittijiet ta' riproduzzjoni, ta' distribuzzjoni u ta' tqegħid għad-dispożizzjoni tal-pubbliku, il-premessa 12 tal-preambolu tal-istess trattat tispjega speċifikament li din l-armonizzazzjoni għandha titwettaq bil-għan li jiġi ffacilitat l-aċċess għal u l-użu ta' xogħlijiet mill-persuni benefiċjarji. Barra minn hekk, l-Artikolu 4 tat-Trattat ta' Marrakexx ma huwiex ta' natura li jiżgura approssimazzjoni tal-legiżlazzjonijiet nazzjonali li tippermetti li l-kummerċ internazzjonali jiġi ffacilitat b'mod notevoli, sa fejn il-partijiet kontraenti għandhom marġni ta' diskrezzjoni wiesa' fl-implementazzjoni ta' dan l-artikolu u sa fejn mill-Artikolu 12 ta' dan it-trattat jirriżulta li dan tal-aħħar ma għandux l-għan jew l-effett li jipprojbixxi lill-partijiet kontraenti milli jintroduċu fil-legiżlazzjoni nazzjonali tagħhom eċċezzjonijiet jew limitazzjonijiet oħra favur il-persuni benefiċjarji apparti dawk previsti mill-imsemmi trattat. Barra minn hekk, l-argument li, fost ir-regoli li jirregolaw il-proprjetà intellettuali, huma biss dawk relatati mad-drittijiet morali li ma jaqgħux taħt il-kunċett ta' aspetti kummerċjali tal-proprjetà intellettuali, previst fl-Artikolu 270 TFUE, ma jistax jirnexxi, peress li jwassal sabiex iwessa' b'mod eċċessiv il-kamp tal-politika kummerċjali komuni billi jorbot ma' din il-politika regoli li ma għandhomx rabta speċifika mal-kummerċ internazzjonali. F'dawn iċ-ċirkustanzi, ma jistax jitqies li r-regoli tat-Trattat ta' Marrakexx li jipprevedu l-istabbiliment ta' eċċezzjoni jew ta' limitazzjoni għad-drittijiet ta' riproduzzjoni, ta' distribuzzjoni u ta' tqegħid għad-dispożizzjoni tal-pubbliku għandhom rabta speċifika mal-kummerċ internazzjonali li timplika li huma jirrigwardaw l-aspetti kummerċjali tal-proprjetà intellettuali previsti fl-Artikolu 207 TFUE.

F'dak li jirrigwarda, fit-tieni lok, ir-regoli tat-Trattat ta' Marrakexx li jirregolaw l-esportazzjoni u l-importazzjoni ta' kopji f'format aċċessibbli, għandu jiġi rrilevat li dawn ir-regoli mingħajr ebda dubju jirrigwardaw l-iskambji internazzjonali ta' tali kopji. Madankollu, sabiex tiġi evalwata r-rabta ta' tali regoli mal-politika kummerċjali komuni, għandu jittiehed inkunsiderazzjoni l-għan tagħhom. Issa, għandu jitqies li l-Artikoli 5, 6 u 9 ta' dan it-trattat ma jfittxux speċifikament li jippromwovu, li jiffacilitaw jew li jirregolaw il-kummerċ internazzjonali tal-kopji f'format aċċessibbli, iżda tabilhaqq li jtejbu l-kundizzjoni tal-persuni benefiċjarji billi jiffacilitaw l-aċċess ta' dawn il-persuni għal kopji f'format aċċessibbli riprodotti f'partijiet kontraenti oħra. F'dawn iċ-ċirkustanzi, l-iffacilitar tal-iskambji transkonfinali ta' kopji f'format aċċessibbli jidher li huwa iktar mezz sabiex jintlaħaq l-għan mhux kummerċjali tal-imsemmi trattat milli għan fih innifsu mogħti lil dan tal-aħħar. Barra minn hekk, fid-dawl tal-karatteristiċi tagħhom, l-iskambji previsti mit-Trattat ta' Marrakexx ma jistgħux jiġu assimilati ma' skambji internazzjonali mwettqa għal finijiet kummerċjali.

F'dawn iċ-ċirkustanzi, is-sempliċi fatt li s-sistema stabbilita mit-Trattat ta' Marrakexx tista' eventwalment tiġi applikata għal xogħlijiet li jiġu sfruttati kummerċjalment jew li jistgħu jiġu sfruttati b'dan il-mod u, għalhekk, li hija tista', jekk ikun il-każ, taffettwa b'mod indirett il-kummerċ internazzjonali ta' tali xogħlijiet ma jistax jimplika li hija taqa' taħt il-politika kummerċjali komuni.

(ara l-punti 70-73, 83-91, 100, 101)

2. Skont l-Artikolu 3(2) TFUE, l-Unjoni għandha kompetenza esklużiva sabiex tikkonkludi ftehim internazzjonali meta l-konkluzjoni tiegħu tkun prevista fatt legiżlattiv tal-Unjoni, jew tkun meħtieġa sabiex l-Unjoni tkun tista' teżercita l-kompetenza interna tagħha, jew sa fejn il-konkluzjoni tiegħu tista' tolgot xi regoli komuni jew tbiddel il-kamp ta' applikazzjoni tagħhom.

Ikun hemm riskju li regoli komuni tal-Unjoni jiġu ppreġudikati minn impenji internazzjonali mehuda mill-Istati Membri jew li jinbidel il-kamp ta' applikazzjoni ta' dawn ir-regoli, b'tali mod li tkun iġġustifikata kompetenza esterna esklużiva tagħha, meta dawn l-impenji jkunu jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tal-imsemmija regoli. Il-konstatazzjoni ta' tali riskju ma tippreżupponix konkordanza kompleta bejn il-qasam kopert mill-impenji internazzjonali u dak kopert mil-legiżlazzjoni tal-Unjoni.

B'mod partikolari, tali impenji internazzjonali jistgħu jolqtu xi regoli tal-Unjoni jew ibiddlu l-kamp ta' applikazzjoni tagħhom meta dawn tal-aħhar jaqgħu f'qasam li fil-parti l-kbira tiegħu jkun diġà kopert minn tali regoli.

Il-konkluzjoni tat-Trattat ta' Marrakexx biex jiġi Ffaċilitat l-Aċċess għal Xoghlijiet Pubblikati għal Persuni Għomja, b'Diżabbiltà fil-Vista jew li b'xi mod ieħor għandhom diffikultà biex Jaqraw Materjal Stampat, taqa' taħt il-kompetenza esklużiva tal-Unjoni, peress li l-obbligi kollha previsti minn dan it-trattat jaqgħu f'qasam li fil-parti l-kbira tiegħu huwa diġà kopert minn regoli komuni tal-Unjoni u peress li l-konkluzjoni ta' dan it-trattat tista' tolqot dawn ir-regoli jew tbiddel il-kamp ta' applikazzjoni tagħhom. Fil-fatt, l-eċċezzjoni jew il-limitazzjoni għad-drittijiet ta' riproduzzjoni u ta' komunikazzjoni lill-pubbliku prevista mit-Trattat ta' Marrakexx tkun trid tiġi implementata fil-qafas tal-qasam armonizzat mid-Direttiva 2001/29, dwar l-armonizzazzjoni ta' ċerti aspetti ta' drittijiet tal-awtur u drittijiet relatati fis-soċjetà tal-informazzjoni. L-istess japplika għas-sistemi ta' esportazzjoni u ta' importazzjoni previsti minn dan it-trattat, sa fejn l-għan tagħhom, fl-aħhar mill-aħhar, huwa li tiġi awtorizzata l-komunikazzjoni lill-pubbliku jew id-distribuzzjoni, fit-territorju ta' parti kontraenti, ta' kopji f'format aċċessibbli ppubblikati f'parti kontraenti oħra mingħajr ma jinkiseb il-kunsens tad-detenturi ta' drittijiet.

F'dan ir-rigward, peress li l-Istati Membri ma jistgħux, barra mill-qafas tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni, jieħdu impenji internazzjonali li jaqgħu f'qasam li fil-parti l-kbira tiegħu jkun diġà kopert minn regoli komuni tal-Unjoni, anki jekk ma jkun hemm ebda possibbiltà ta' kontradizzjoni bejn dawn l-impenji u dawn ir-regoli, il-fatt li l-Artikolu 11 tat-Trattat ta' Marrakexx jipprevedi obbligu paragonabbli ma' dak li jirriżulta mill-Artikolu 5(5) tad-Direttiva 2001/29 jew li l-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikoli 4 sa 6 ta' dan it-trattat ma humiex, bħala tali, inkompatibbli ma' dawk li jinsabu fl-Artikolu 5(3)(b) u (4) tad-Direttiva 2001/29, anki jekk jitqies li huwa stabbilit, ma jistax, fi kwalunkwe każ, ikun determinanti.

Barra minn hekk, għalkemm huwa minnu li, mit-titolu tad-Direttiva 2001/29 u mill-premessa 7 tagħha jirriżulta li l-leġiżlatur tal-Unjoni wettaq biss armonizzazzjoni parzjali tad-drittijiet tal-awtur u ta' drittijiet relatati, din il-kunsiderazzjoni ma tistax, bħala tali, tkun deċiżiva. Fil-fatt, peress li ftehim internazzjonali li jkopri qasam li jkun diġà ġie armonizzat kompletament jista' jolqot xi regoli komuni jew ibiddel il-kamp ta' applikazzjoni tagħhom, jibqa' l-fatt li din hija biss waħda mis-sitwazzjonijiet li fihom il-kundizzjoni li tinsab fl-aħhar frazi tal-Artikolu 3(2) TFUE tkun issodisfatta. Bl-istess mod, għalkemm l-Istati Membri għandhom margni ta' diskrezzjoni fl-implementazzjoni tal-possibbiltà li għandhom li jipprevedu eċċezzjoni jew limitazzjoni favur persuni b'diżabbiltà, dan il-margni ta' diskrezzjoni jirriżulta mid-deċiżjoni tal-leġiżlatur tal-Unjoni li jagħti din il-possibbiltà lill-Istati Membri, fi hdan il-qafas ġuridiku armonizzat li jiżgura protezzjoni għolja u omoġenja tad-drittijiet ta' riproduzzjoni, ta' komunikazzjoni lill-pubbliku u ta' distribuzzjoni stabbilit mid-Direttiva 2001/29. F'dan il-kuntest, l-Artikolu 5(3)(b) u (4) tad-Direttiva 2001/29 ma jstabbilixx limitu minimu ta' protezzjoni tad-drittijiet tal-awtur u ta' drittijiet relatati billi jhallu l-kompetenza tal-Istati Membri sabiex jipprevedu protezzjoni ikbar ta' dawn id-drittijiet intatta, iżda minflok jawtorizzaw lill-Istati Membri jipprevedu, taħt ċerti kundizzjonijiet, eċċezzjoni jew limitazzjoni għad-drittijiet armonizzati mil-leġiżlatur tal-Unjoni. Barra minn hekk, din hija possibbiltà li hija limitata hafna mir-rekwiżiti tad-dritt tal-Unjoni.

(ara l-punti 102, 105-107, 112-115, 117-119, 121, 126, 129, 130)

3. Ara t-test tal-opinjoni.

(ara l-punt 108)